

Vprašanje, ki ne išče odgovora

Kdo je naslednji? Zasnova in režija **Janez Janša**, produkcija **Maska Ljubljana**, koprodukcija Tanzquartier in Inkonst.

Ana Perne

Nova predstava **Janeza Janše** se do neke mere giblje na območju imen in s tem vzpostavlja določeno kontinuiteto v njegovem delovanju. A imena tokrat ne multiplicira, temveč imena vrsti, jih v različnosti kopiči na površini scenskega dejanja, sprašuje po seznamih umetnikov in navaja priložnostni spisek konzumentov umetnosti. Ime na posreden način vključi v sam naslov, **Kdo je naslednji?**, v vprašalnico kdo, ki pa v resnici ne čaka na odgovor, vsaj ne na njegovo primarno obliko. Prej se vprašanje pred občinstvom razpira kot način vstopa v celoto, ki se napaja z vprašanji; v predstavo, ki se razpre kot dejanje, v katerem ni govora o nečem oziroma o eni sami stvari, ampak se (v obrisih) vzpostavlja podoba današnjega stanja družbe, kjer je negotovost v porastu in kjer se odraža nemoč, pa tudi (razrvan) odziv nanjo. **Kdo je naslednji?**, predstava v mednarodni koprodukciji **Maska Ljubljana** (premierno najprej predstavljena na Švedskem), se torej ne odloči za neposredno obravnavo, temveč občinstvu na osnovi trenutne politične stvarnosti (vzete v širšem smislu) servira nekaj značilnih pojavov v družbi našega časa.

Janša kot avtor koncepta in režiser s soustvarjalno ekipo izvajalcev (**Adriano Wilfert Jensen, Boštjan Narat, Jelena Rusjan, Irena Tomažin, Vito Weis, Grega Zorc, Nataša Živkovič**) in dramaturginje (**Simona Semenič**) zasnuje večzanski projekt, ki se kot celota oblikuje v niz prizorov – enot različnih značajev: na primer s projekcijo besedila, v katerem prebiramo izraze nestrpnosti in sovražnosti, ali s stripom, kjer gre za

Predstavo **Kdo je naslednji?** sestavlja niz raznorodnih, pogosto tudi duhovitih prizorov, ki pa kot celota ostaja šibko povezan in vsebinsko nekoliko nedorečen.

soočenje dveh pogledov na humanitarne, ekološke in druge akcije, ali pa z videozapisom, ki odmeri le drobec časa za izliv posameznikovega gneva. Posnetki se izmenjujejo z živim dogajanjem in se z njim prepletejo, glasbo zamenja gibanje, glasnost intima. Izvajanje marsikje preide v sfero zasebnega, pogled se upre k dejanskosti imen. Na posnetkih direktorji produkcijskih partnerjev naštevajo umetnike, ki so jih gostili v svojih ustanovah (naštevanje jim ne steče najbolj gladko). Na odru izvajalci z gibanjem lastnih teles brišejo kredne zapise imen (do izbriisa pride po projekciji nestrpnih besed), potem pa odgrgrajo (!) melodijo slovenske himne. Projekt različnih izrazov torej, ki, kot kaže, zavestno uhadja usidranosti, saj se znova in znova podaja na sosednja območja, od nasilja h krivdi, od vključenosti v ustroj sveta k želji po

izstopu, navsezadnje pa tudi od enega k drugemu in spet drugemu izrazu. Za temi je nedvomno prepoznati premislek (kdaj je na primer ustreznejša zapisana kot pa govorjena beseda), a kar je pogrešati, je predvsem dodatna gradnja na ravni celotne strukture. Že res, da je njen sestav raznovrsten in da gre posledično za paleto učinkov (komičnih, ironičnih, a tudi takšnih brez večje izrazne moči), pa vendar se ob zaključku sprašujemo, ali se celota v svoji formi notranje dejansko poveže in gledalca vključi v svoj mehanizem. Kako pravzaprav deluje, če se sklepno štetje (imena zamenjajo številke) naposled prelevi v nekakšno igro (kdaj bomo zapustili dvorano), dovolj vztrajnim pa nameni nekaj manifestativnih besed v znamenju gibanja 15o. Tem lahko le pritrdimo. Ali se povsem zlijejo s predstavo, pa je že drugo vprašanje.